

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาอุปสรรคและแรงขับเคลื่อนที่สำคัญในการสร้างควมได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนในโซ่อุปทานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยเน้นความสัมพันธ์ในมิติเชิงเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม และเพื่อพัฒนาโมเดลสมการโครงสร้าง (Structure Equation Model) ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างควมได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนในโซ่อุปทานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าสู่ตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยจำนวนทั้งสิ้น 460 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยคือ ตัวแปรแฝงจำนวน 3 ตัว ได้แก่ 1) ตัวแปรแฝงด้านปัจจัยภายในองค์กร (internal) ซึ่งวิเคราะห์ด้วยตัวแปรสังเกตได้ 8 ตัวแปรคือ คุณภาพ (QUALITY) พนักงาน (HUMAN)การผลิต/การบริการ/การดำเนินงาน (PRO) การวิจัยและพัฒนา (RD) เทคโนโลยีสารสนเทศ (INFORM) วัฒนธรรมองค์กร (CULTURE) ชื่อเสียงขององค์กร (REP) และ การจัดการสิ่งแวดล้อม (ENV) 2) ตัวแปรแฝงด้านปัจจัยภายนอกองค์กร (external) ซึ่งวิเคราะห์ด้วยตัวแปรสังเกตได้ 8 ตัวแปรคือ กำลังแรงงาน (MAN) วัตถุดิบ (RW) ระบบโลจิสติกส์ (LOG) ความสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบวัตถุดิบ/พันธมิตรทางธุรกิจ (SUP) โครงสร้างพื้นฐาน (INFRA) เศรษฐกิจ (ECON) ตำแหน่งที่ตั้งขององค์กร (LOCA) และ นโยบายภาครัฐ /ปัจจัยด้านกฎหมาย/ ระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการลงทุน (POLITIC) และ 3) ตัวแปรแฝงด้านควมได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืน (CA) วิเคราะห์ด้วยตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปรคือ ต้นทุน (COST) การตอบสนองอย่างรวดเร็ว (QR) การส่งมอบ (DELIVERY) การมุ่งตลาดเฉพาะส่วน (FOCUS) และการสร้างควมแตกต่าง (DIFF)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วนคือ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ 2) แบบสอบถามวัดปัจจัยที่ทำให้เกิดแรงขับเคลื่อนในการสร้างควมได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนเป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า

(Rating Scale) 3) แบบสอบถามวัดปัจจัยที่เป็นอุปสรรคการสร้างความสำเร็จในการแข่งขันอย่างยั่งยืนเป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) 4) แบบสอบถามวัดปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความสำเร็จในการแข่งขันอย่างยั่งยืนเป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) และข้อเสนอแนะเป็นข้อความปลายเปิดที่สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการสร้างความสำเร็จในการแข่งขันอย่างยั่งยืน รวมทั้งข้อเสนอแนะทั่วไปการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนาเพื่อแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ในการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างความสำเร็จในการแข่งขันอย่างยั่งยืนในโซ่อุปทานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าสู่ตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ส่วนสถิติอนุมานใช้ในการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันและการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (AMOS Version 22) เพื่อการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้างหรือความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 460 คนพบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 71.65 อยู่ในภาคการผลิต ร้อยละ 48.7 มีระยะเวลาในการดำเนินกิจการพบว่ากิจการอยู่ในช่วง 5-10 ปี เมื่อพิจารณาตามขนาดขององค์การส่วนใหญ่ ร้อยละ 62.6 มีจำนวนพนักงาน 6-50 ราย สำหรับวิธีการดำเนินการหรือการผลิตเป็นหลักในองค์กรนั้นส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.7 มีการใช้ทั้งแรงงานคนและเครื่องจักรประกอบกัน

5.1.2 ปัจจัยที่เป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญในการสร้างความสำเร็จในการแข่งขันอย่างยั่งยืนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าสู่ตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จำแนกออกเป็น 2 ด้านหลักคือ ปัจจัยภายในองค์กรและปัจจัยภายนอกองค์กร สรุปได้ดังนี้

5.1.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัจจัยภายในองค์กร (internal) พบว่าโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.49) โดยเรียงลำดับความสำคัญของตัวแปรสังเกตได้ดังนี้ วัฒนธรรมองค์กร (CULTURE) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.57) เทคโนโลยี

สารสนเทศ (INFORM) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.58) ชื่อเสียงขององค์กร (REP) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.54) การจัดการสิ่งแวดล้อม (ENV) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.58) การผลิต/การบริการ/การดำเนินงาน (PRO) ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.63) การวิจัยและพัฒนา (RD) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.61) พนักงาน (HUMAN) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.57) และคุณภาพ (QUALITY) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ

5.1.2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัจจัยภายนอกองค์กร (external) พบว่าโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.48) โดยเรียงลำดับความสำคัญของตัวแปรสังเกตได้ดังนี้ โครงสร้างพื้นฐาน (INFRA) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.60) นโยบายภาครัฐ /ปัจจัยด้านกฎหมาย/ ระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการลงทุน (POLITIC) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.60) เศรษฐกิจ (ECON) โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.61) ตำแหน่งที่ตั้งขององค์กร (LOCA) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.61) ความสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบวัตถุดิบ/พันธมิตรทางธุรกิจ (SUP) โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.55) กำลังแรงงาน (MAN) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.57) ระบบโลจิสติกส์ (LOG) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.60) และวัตถุดิบ (RW) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ

5.1.3 อุปสรรคที่สำคัญในการสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าสู่ตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จำแนกออกเป็น 3 ด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับความสำคัญ ได้แก่ ด้านการแข่งขัน/เศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.47) ด้านความสามารถทางเทคโนโลยี นวัตกรรมและการผลิต ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.53) ด้านอำนาจต่อรองกับคู่ค้า ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.49) ตามลำดับ โดยอุปสรรคที่สำคัญที่มีค่าเฉลี่ยเกิน 4.00 ได้แก่ ด้านสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีความผันผวนไม่แน่นอน สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูง กระแสบริโภคนิยมในสังคมปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงบ่อย และขาดประสบการณ์ในการทำตลาดต่างประเทศ ตามลำดับ

5.1.4 ความได้เปรียบในการแข่งขันของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน พบว่าความได้เปรียบในการแข่งขันของผู้ประกอบการโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.48) โดยเรียงลำดับความสำคัญของตัวแปรสังเกตได้ดังนี้ ด้านการส่งมอบ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.61) การมุ่งตลาดเฉพาะส่วน ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.55) การตอบสนองอย่างรวดเร็ว (QR) ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.59) และ ต้นทุน ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ

5.1.5 ผลการตรวจสอบความกลมกลืนโมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนในโซ่อุปทานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าสู่ตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องเหมาะสมกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จึงสรุปได้ว่าโมเดลที่พัฒนาขึ้นตามทฤษฎีสามารถนำไปปรับใช้ในการจัดการเชิงกลยุทธ์เพื่อส่งเสริมการสร้างควมได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนในโซ่อุปทานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าสู่ตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้เป็นอย่างดี โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1.5.1 การสร้างควมได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนในโซ่อุปทานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าสู่ตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้รับอิทธิพลทางตรงเชิงบวกจากปัจจัยภายนอกองค์กรซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้

5.1.5.2 การสร้างควมได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนในโซ่อุปทานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าสู่ตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้รับอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกจากปัจจัยภายนอกองค์กรส่งผ่านปัจจัยภายในองค์กรซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ผลจากการศึกษาพบว่าทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับด้านปัจจัยภายในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าปัจจัยแวดล้อมภายในธุรกิจ ได้แก่ วัฒนธรรมองค์กร เทคโนโลยีสารสนเทศ ชื่อเสียงขององค์กร การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม การผลิต/การบริการ/การดำเนินงาน การวิจัยและพัฒนา พนักงาน/บุคลากร และ คุณภาพ เป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญต่อการดำเนินธุรกิจทุกด้านในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งนภา ต่ออุดม (2550) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยความสำเร็จของผู้ประกอบการในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอุตสาหกรรม

เกษตรภาคการค้าในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าปัจจัยด้านการบริหาร การจัดการ มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ SMEs มากที่สุด ประกอบไปด้วยการวางแผนในการดำเนินงาน ความสามารถวางแผนทางด้านการเงิน การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร นำความรู้ และข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการบริหารการจัดการ และปัจจัยบุคลากร เนื่องจากบุคลากรเป็นตัวขับเคลื่อนในการดำเนินงานที่สำคัญที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาภรณ์ จงวุฒิเวศน์ และคณะ (2553) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าปัจจัยด้านการบริหารธุรกิจ ได้แก่ การบริหารการจัดการซึ่งประกอบไปด้วยการวางแผน การจัดการด้านบุคลากร การสั่งการ การควบคุมการทำงาน และการประเมินผลการทำงานส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ นอกจากนี้จากการศึกษาของยุพาวดี สมบูรณ์กุล (2555) ได้ศึกษาเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนระบบการจัดการของ SMEs ประเภทอุตสาหกรรมในภาคใต้พบว่าผู้ประกอบการพบว่าความสำเร็จของธุรกิจมาจากการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสนับสนุนกิจกรรมการดำเนินงานในปัจจุบันจะช่วยสร้างศักยภาพทางการแข่งขัน โดยนำมาใช้กับกิจกรรมการผลิต และการควบคุมสินค้า กิจกรรมการบัญชีในการบันทึกบัญชีและกิจกรรมการเงิน

5.2.2 สำหรับปัจจัยภายนอกองค์กรพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับด้านปัจจัยภายนอกองค์กรภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกันและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าปัจจัยแวดล้อมภายนอกธุรกิจ ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐาน นโยบายภาครัฐ /ปัจจัยด้านกฎหมาย/ ระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการลงทุน เศรษฐกิจ ตำแหน่งที่ตั้งขององค์กร ความสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบวัตถุดิบ/พันธมิตรทางธุรกิจ กำลังแรงงาน ระบบโลจิสติกส์และวัตถุดิบ เป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญต่อการดำเนินธุรกิจทุกด้านในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ Syafarudin (2016) ที่ระบุว่าสภาพแวดล้อมภายนอกเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินธุรกิจและความสำเร็จของ SMEs ทั้งทางตรงและทางอ้อม

5.2.3 ผลจากการสำรวจการสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนในโซ่อุปทานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าสู่ตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนพบว่า ผู้ประกอบการมีระดับการดำเนินงานโดยรวมในระดับมากทั้งด้านการส่งมอบ ด้านการมุ่งตลาดเฉพาะส่วน ด้านการสร้าง ความแตกต่าง ด้านการตอบสนองอย่างรวดเร็ว และด้านต้นทุน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัฐนันท์ พงศ์วิทธิธรร และสุรชัย อุตมอ่าง (2554) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารความได้เปรียบทางการแข่งขันเพื่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคเหนือของประเทศไทยพบว่า

ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความได้เปรียบทางการแข่งขันโดยรวม ด้านการสร้างความแตกต่าง ด้านการเป็นผู้นำ ด้านต้นทุน ด้านการตอบสนองอย่างรวดเร็ว และด้านการมุ่งตลาดเฉพาะส่วนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากความได้เปรียบทางการแข่งขันถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการดำเนินธุรกิจ ในยุคที่การแข่งขันมีความรุนแรงปัจจุบันถ้าองค์กรมีการกำหนดกลยุทธ์และนโยบายการแข่งขันที่ชัดเจน จะช่วยสร้างขีดความสามารถและความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจให้เหนือกว่าคู่แข่ง เนื่องจากจะทำให้ธุรกิจสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมาย และสามารถตอบสนองความต้องการของตลาดที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง (Porter, 1990)

5.2.4 ผลการตรวจสอบความกลมกลืนโมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนในโซ่อุปทานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าสู่ตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่าปัจจัยภายนอกองค์กรมีอิทธิพลทางตรงกับการสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนและได้รับอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกจากปัจจัยภายนอกองค์กรส่งผ่านปัจจัยภายในองค์กร และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านปัจจัยภายในองค์กรในการสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืน ซึ่งผลงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Meutia and Tubagus (2013) ที่พบว่าเครือข่ายทางธุรกิจซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกองค์กรส่งผลต่อการสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขันและงานวิจัยของ Karuoya and Thuo (2014) ที่พบว่าปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน ทำเลที่ตั้ง เครือข่ายทางธุรกิจส่งผลต่อการสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรสิทธิ์ บุญขุนนท์ (2558) ที่พบว่าปัจจัยด้านกระบวนการซึ่งเป็นปัจจัยภายในองค์กรมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ผลจากการวิจัยครั้งนี้มีข้อค้นพบว่าการที่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะสามารถสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนในการเข้าสู่ตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้นจะต้องมีปัจจัยภายนอกต่างๆ เข้ามารสนับสนุนเพื่อที่จะส่งผ่านไปสู่อุปกรณ์ภายในองค์กรก็จะสามารถสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนให้เกิดขึ้นกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในบริบทของการเข้าสู่ตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้โดยปัจจัยเหล่านั้น ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน นโยบายภาครัฐ /ปัจจัยด้านกฎหมาย/ ระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการลงทุน เศรษฐกิจ ความสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบวัตถุดิบ/พันธมิตรทางธุรกิจ กำลังแรงงาน ระบบโลจิสติกส์ รวมทั้งการหาแหล่งวัตถุดิบที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ ต่างเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้นเพื่อช่วยในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนให้กับผู้ประกอบการ SMEs ดังนั้นการ

กำหนดนโยบายของภาครัฐที่ชัดเจน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ รวมทั้งระบบโลจิสติกส์ภายในประเทศและระหว่างภูมิภาคอาเซียนให้เชื่อมโยงกันอย่างทั่วถึงเพื่อให้เกิดความรวดเร็วและมีต้นทุนที่ต่ำ รวมทั้งปัจจัยการพัฒนาส่งเสริมด้านกำลังคนซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศจะมีส่วนในการสร้างการแข่งขันอย่างยั่งยืนให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างยั่งยืนตลอดไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ดังนี้ 1) สามารถนำไปเป็นแนวทางในการวิจัยและเป็นข้อมูลให้แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ และผู้สนใจทั่วไปเข้าใจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการได้เปรียบในการแข่งขันของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รวมทั้งอุปสรรคที่สำคัญในการเข้าสู่ตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2) สำหรับนักวิชาการที่สนใจสามารถนำแบบจำลองที่พัฒนาขึ้นไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มธุรกิจต่างๆ ได้ เช่น ธุรกิจการค้า การผลิตและการบริการ และอาจศึกษาเพิ่มเติมตัวแปรอื่นๆ ที่อาจมีอิทธิพลต่อความสามารถในการแข่งขัน อย่างยั่งยืนและความสำเร็จในการประกอบธุรกิจซึ่งจะนำไปสู่ความมั่นคงถาวรและยั่งยืนของเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยได้ตลอดไป

ซึ่งจากผลการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะหลัก 2 ประการคือ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่ควรศึกษาวิจัยต่อไปในอนาคตซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาผู้ประกอบการ

1. ภาครัฐควรมีการส่งเสริม สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ รวมทั้งระบบโลจิสติกส์ภายในประเทศและระหว่างภูมิภาคอาเซียนให้เชื่อมโยงกันอย่างทั่วถึง
2. ส่งเสริมให้เกิดการสร้างเครือข่ายระหว่างหน่วยงานภาครัฐทั้งส่วนกลาง-ส่วนภูมิภาค และระหว่างหน่วยงานภาครัฐ-เอกชน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการด้วยกัน
3. ส่งเสริมสนับสนุนการผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในสร้างกลยุทธ์นวัตกรรมด้านกระบวนการซึ่งเป็นการประยุกต์ใช้แนวคิด วิธีการ หรือกระบวนการใหม่ๆ ซึ่งส่งผลให้

กระบวนการผลิตและการทำงานโดยรวมมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการสนับสนุนการวิจัยและการพัฒนาสินค้าหรือบริการให้มีความโดดเด่น มีความแตกต่างและมีเอกลักษณ์

4. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมจัดหาที่ปรึกษาหรือจัดอบรม เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้ประกอบการเกิดความร่วมมือและเห็นความสำคัญในการพัฒนาองค์กรเพื่อให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพส่งผลต่อการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อส่งผลให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันและความสำเร็จในการดำเนินงานของกิจการ โดยมุ่งเน้นทั้งให้การส่งเสริม ด้านพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างความแตกต่างและแนะนำให้สถานประกอบการมุ่งเน้นการพัฒนาประสิทธิภาพองค์กร เพิ่มผลิตภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิตเพื่อความอยู่รอดและสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันต่อไป

5. ส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีศักยภาพและสนใจการขยายการค้าการลงทุนในภูมิภาคอาเซียนซึ่งมีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์และกำลังแรงงาน ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหาด้านแรงงานขาดแคลนที่ประเทศไทยประสบอยู่ในปัจจุบันและลดต้นทุนด้านค่าจ้างแรงงาน รวมทั้งการได้รับสิทธิพิเศษในการส่งสินค้าไปจำหน่ายยังทวีปยุโรปและอเมริกา โดยจะต้องจัดให้มีบริการข้อมูลด้านธุรกิจที่ควรลงทุนแก่วิสาหกิจไทย

6. ภาครัฐควรสนับสนุนสินเชื่อและจัดสรรสินเชื่อ (Credit Rationing) ให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

7. ยกระดับศักยภาพของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อให้สามารถวางแผนและบริหารจัดการทรัพยากรภายในสถานประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและลดอุปสรรคด้านต่างๆ ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อประโยชน์ทางวิชาการและทางการบริหารจัดการเพื่อให้ได้องค์ความรู้และข้อยืนยันที่กว้างขวางชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลกระทบของความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างยั่งยืนที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพสำเร็จตามเป้าหมายต่อไป

2. ควรทำการวิเคราะห์แบบจำลองที่พัฒนาขึ้นจำแนกตามประเภทของกิจการทั้ง 3 ประเภทคือ การผลิต การค้าและบริการ เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยที่ได้ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่หรืออาจนำไปใช้กับกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นเพื่อให้ได้ตัวแบบความสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ

3. งานวิจัยนี้พิจารณาการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนในมิติด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ในอนาคตอาจพิจารณาตัวชี้วัดทางด้านสังคมไว้ในตัวแบบด้วย